

Analyse Bureau Louter

Gemeente Zwolle

*Al vele jaren stelt Bureau Louter jaarlijks een ranglijst op van economische prestaties van gemeenten en regio's op. **Gemeente Zwolle** neemt daar (net als in 2020) de 8^e positie in! Ook gemeente Hengelo (18) en Almelo (42) staan in de top 50 van gemeenten. Dit komt met name door de eerste plek op de personen georiënteerde bedrijvigheid. Wil gemeente Zwolle zich nog verder door ontwikkelen is het kansrijk om te investeren in personengeoriënteerde activiteiten. Speciaal onderdeel van dit rapport is de economische prestatie van de industrie. Die wordt **niet** meegenomen in de totale economische prestatie.*

Economische prestatie

De economische prestatie is opgebouwd uit 25 indicatoren die zicht geven op de economische prestaties in een bepaald jaar. Deze zijn weer onderverdeeld in drie thema's; arbeidsplaatsen, startende bedrijven en toegevoegde waarde. Bureau Louter kijkt in zijn onderzoek individueel naar de totale bedrijvigheid, materiaalgeoriënteerde bedrijvigheid (Activiteiten die zich bezighouden met de winning, productie en distributie van materiële goederen), informatiegeoriënteerde bedrijvigheid (activiteiten die zich bezighouden met het verkrijgen, verwerken en verstrekken van informatie) en personengeoriënteerde bedrijvigheid (activiteiten die zich bezighouden met directe persoonlijke dienstverlening).

Materiaalgeoriënteerde bedrijvigheid

Terwijl in de ranglijst voor de totale bedrijvigheid slechts twee landelijke gemeenten staan, geldt dat voor de top-50 voor materiaalgeoriënteerde activiteiten 23 maal. We zien hier veelal de klassieke industriële / productie gemeenten van Nederland. De top 3 bestaat uit de gemeenten: Reimerswaal, Moerdijk en Waalwijk. Wanneer we inzoomen op Overijssel zien we *dat Zwartewaterland (14), Staphorst (23) en Rijssen-Holt en (46)* hoog scoren. Zwartewaterland is één van de hoogste stijgers in deze lijst (van plek 25 in 2020 naar plek 14).

Informatiegeoriënteerde activiteiten

De top-50 voor activiteiten die zich bezighouden met het verkrijgen, verwerken en verstrekken van informatie is totaal anders opgebouwd dan de top- 50 voor materiaalgeoriënteerde activiteiten. In deze ranglijst staan slechts twee landelijke gemeenten. De top 3 bestaat hier uit de klassieke 'kantoorkernen' Amsterdam, Utrecht en Amstelveen. Wanneer we kijken naar de Overijsselse gemeenten zien we Zwolle op de 21^e plaats en Deventer op de 46^e plaats.

Personengeoriënteerde activiteiten

Ook activiteiten die zich bezighouden met directe persoonlijke dienstverlening (detailhandel, vrijetijdsactiviteiten, onderwijs en zorg) zijn grotendeels (voor tweederde deel) in stadsgewesten of suburbane gebieden geconcentreerd. De top 3 bestaat hier uit Zwolle, Goes en Laren. In Overijssel neemt Enschede (46) naast Zwolle de enige Overijsselse plek in. Concentraties van zorg en/of toerisme vormen vaak de reden voor de hoge klassering van landelijke gemeenten. Zwolle is in deze lijst gestegen van de tweede plaats naar de eerste plaats.

Hoe groeit Zwolle verder?

Zoals hierboven beschreven is Zwolle de nummer 1 gemeente op het gebied van personengeoriënteerde activiteiten. Voor Zwolle is het van belang om deze plek vast te houden om zich te kunnen blijven ontwikkelen. Dit betekent dat men moet blijven investeren in de directe persoonlijke dienstverlening. Wil Zwolle gaan groeien in de totale economische prestatie dan is het van belang om te investeren in de informatiegeoriënteerde activiteiten. Hier valt nog (zeer) veel winst te behalen, gezien Zwolle als sterke regionale kern, op plek 21 staat. Zwolle kan door zich nog meer te profileren als 'knooppunt' van het noorden nog meer informatiegeoriënteerde bedrijven aantrekken. Hierdoor kan Zwolle nog verder doorstoten tot Economische topgemeenten. Het is van belang om meer werkgelegenheid en meer arbeidsplaatsen te realiseren gericht op informatiegeoriënteerde activiteiten. Hierdoor neemt de economische waarde van deze activiteiten toe.

Economische prestatie industrie

Naast de totale bedrijvigheid kan ook aandacht worden besteed aan specifieke economische sectoren. In het vorige stuk is een onderscheid gemaakt naar materiaalgeoriënteerde activiteiten, informatiegeoriënteerde activiteiten en personeergeoriënteerde activiteiten. In dit hoofdstuk gaat de aandacht uit naar een specifiek deel van de materiaalgeoriënteerde activiteiten, namelijk de industrie.

Wanneer we kijken naar de gemeenten die vooral sterk scoren bij de economische prestatie van de Industrie zien we dat vooral (kleinere) landelijke gemeenten hoog scoren. De top 3 bestaat uit de gemeenten Veldhoven, Zoeterwoude en Terneuzen. We komen de eerste Overijsselse gemeente tegen op plek 12 (Zwartewaterland). Andere Overijsselse gemeenten in de top 50 zijn: Haaksbergen (19), Almelo (20), Staphorst (23) en Hengelo (44). Zwolle staat niet in de top 100. Wel heeft Zwolle als één van de weinige kernsteden een groei doorgemaakt in de periode van 2011 – 2022.

We zien bij de sterk scorende prestaties dat er vaak één zeer specialistische industrie is die voor zeer veel werkgelegenheid en omzet zorgt. Voor de hoogst scorende Overijsselse gemeente (Zwartewaterland) is dit bijvoorbeeld de tapijtindustrie. Hiernaast zien we dat er bij de hoogst scorende gemeenten vaak 'Company Towns (een groot deel (meer dan tweederde) van het aantal banen in de industrie wordt daar geleverd door één bedrijf). Voorbeelden van deze Company Towns zijn Smallerland (Philips), Sittard-Geleen (Nedcar), Baarle-Nassau (Koninklijke Drukkerij Em. de Jong), Boxtel (VION), Meierijstad (Vanderlande), Oss (MSD). Gezien Zwolle niet één van deze grote industriële bedrijven heeft en er relatief veel andere bedrijvigheid / werkgelegenheid is scoort Zwolle niet zeer hoog. Veel grotere plaatsen en kernsteden scoren om deze reden niet hoog op deze ranglijst.